

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrațiunii (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Învitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie st. v. «Foaia Poporului» a intrat în al patrulea an al vieții sale. Ne luăm prin aceasta voie a atrage de cu vreme luarea aminte a abonaților noștri, că cu sfârșitul lui Decembrie stil vechiu, le-a încetat abonamentul pe anul trecut și îi rugăm să binevoască a grăbi cu reînnoirea lui, pentru-ca să nu fim siliți a oprî trimiterea mai departe a foi.

«Foaia Poporului» apare regulat și de aci înainte, și prețul îi va rămâne același, și anume:

2 fl. pe anul întreg

1 fl. pe jumătate an.

Pe timp mai scurt, nu putem primi abonamentele, nici dela alt termin, decât dela începutul și dela mijlocul anului (1 Ianuarie și 1 Iulie st. v.)

Abonații noi, sînt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteș, însemnând posta din urmă.

Rugăm pe toți bunii noștri spriginitori, să nu ne lipsească nici pe viitor de caldul d-lor sprigin, în schimbul căruia noi ne vom strădui a le da o foaie bună și folositoare.

Administrația
„Foi Poporului“.

Prăvălia

industriașilor români din Sibiiu.

Adese-ori s'a amintit în ziaristica noastră că numai atunci va putea poporul român înainta mai cu spor în cultură, când odată pe terenul economic sau bogăției naționale se va întări.

După-cum a zis Apostolul că: credința fără fapte moartă este, întocmai așa putem noi zice, că politica noastră națională românească fără o economie bine întocmită, încercare bună; dar' zadarnică este.

Fiecare națiune numai prin bogăție impune, poate îndeplini lucruri mărețe și poate să-și câștige respectul altor neamuri. După-cum în viața socială și comunală omul lipsit, sărac și lipit de glie chiar înțelepciune frumoasă avînd, cu greu se poate ridica la cinste, întocmai așa este aceasta și în viața popoarelor.

Îndoeală nu încap, că noi încă înșețosem după bunăstare, bogăție și înaintare, dar' modul nostru de purcedere cât pentru trecut a fost foarte greșit.

Greșit, că n'am îmbrățoșat terenele de lucru pe care se poate câștiga bogăția, care pe lângă înțelepciune și lucru mai ușor, dau mai bun câștig ca munca pământului. Așa noi n'am făcut socoteala cu neguțătoriile și măiestriile, toate aceste până mai ieri-alaltăieri erau în mâna străinilor; dar' nici astăzi n'am înaintat decât foarte puțin pe aceste terenuri.

Astăzi încă dăm pâne la o mulțime de străini, cari se îmbuibă prin cele prăvălii, ear' copii, frații și consăngenii noștri sînt peritori de foame și nu odată aleargă prin lume lăsându-și părinții și comuna, ca numai să poată trăi.

De laudă sînt vrednici așa numiții mărgineni și o parte mare din Hăteșani, cari sau pus la lucru cu negoțul și industria, încât părtiniți de deșteptul nostru popor, silesesc pe lipitoarele de jidani a-și lua cărpele pe spate și a pleca în ceața de unde s'au ivit.

Industriașii români din Sibiiu, după o dezbateră și înțelegere prețioasă, după o socoteală și chibzueală temeinică s'au însoțit într'o societate, cu scopul ca pe terenul industriei și neguțătoriei să facă tot posibilul, pentru lățirea, cucerirea și spriginirea acestui teren unic rodnic, care poate întări și da putere clasei de mijloc.

Eată, cu acest prepus, cuget și menire s'a întemeiat: „Însoțirea de credit și depuneri a industriașilor români“, ca să poată face un adevărat apostolat pentru lățirea neguțătoriei și industriei.

Însoțirea spre a dovedi în faptă, că scopul ei este a lucra pe terenul de neguțătorie, și-a întemeiat prăvălia sa. Această prăvălie s'a instalat în cea mai frumoasă uliță din Sibiiu, și-a procurat tot felul de marfă îndatinată pentru consum, atât pentru căsile domnești, cât și țerani. Afară de aceste pentru păpucari și cis-mari s'a întocmit magazin, de unde pot

FOIȚA.

Carte folositoare.

„Instrucțiunea“. — Acesta este „titlul“ unei cărțicele tipărită cam pe la capătul anului 1895, în care se tractează despre afacerea darilor de consum și de vânzare pentru vin, bere, carne, zahăr și spirtuoase, cartea s'a pregătit și edat de dl Emanoil Barbulescu, inv. rom. în Pesac, comit. Torontal.

Eu încă am procurat această cărțică, crezînd că voi trage dintr'însa cât de puțin folos, cetindu-o m'am convins despre scopul bun ce urmărește această cărțică folositoare. Totodată m'am convins, că bun lucru și-a ales autorul hotărîndu-se la asemenea lucru. Mai ales arîndatorii și cărcimarii o pot întrebuița cu bun folos, făcînd prin aceasta un bun serviciu publicului român.

Încât privește limba, cartea este foarte ușor de înțeles mai ales, pentru poporul nostru țeran. Conspectele tabelare, tarifa pentru vin și carne, sînt în mod foarte practic alcătuite, încât și plugarul cu puțină cunoștință de carte ușor le poate înțelege.

Bihor.

Pantelie Bugar, inv. rom.

Poesii populare.

Din Sibiiu

culese de George Poponea.

Mult mă mustră măicuța
Că 'mi-e mică mândruța
Am nădejde c'a mai crește
De-o palmă și două dește.

*

Mândra mea cea de demult
Nu gândi că te-am urît
C'am pus gând să te urîesc
Și mai tare te iubesc.

*

Dorule tu m'ai legat
Ca pe-o vită lângu-'n gard
Vita o legi cu funiță
Dar' pe mine cu guriță

*

Rău mă blastemă maica
C'am luat pe mândruța
Dar' mie nu-'mi pare rău
De ceea-ce-am făcut eu

Că mi haznă de ce țin
Nu-'mi vine să tot suspin.

*

Am avut o mândruliță
O tinără copiliță
Dar' am lăsat-o să crească
Minte 'n cap să dobândească
Și de când o am lăsat
Mândruța s'a măritat;
De ea s'ar fi măritat
Dela noi al trei-lea sat
Nu 'mi-ar fi așa năcas,
Dară ea s'a măritat
Dela noi a treia casă
De-'s tot cu inima arsă:
Es afară vîzu-o,
Întru 'n casă-auzu-o

*

Mândra 'naltă și voinică
Doarme lângă mămăligă
Mămăliga ferbe 'n oală
Ea doarme de se omoară
Mămăliga clocotește
Ea doarme de se sdrobește.

cumpăra toate cele trebuincioase pentru măiestria lor.

Mărfurile sînt aduse dela cele mai vestite fabrici din străinătate și monarhia noastră, încât pot îndestulî dorința fiecărui cumpărător.

Este mai ales bună îngrijire, ca neguțătorilor mai mici de prin comunele noastre să li-se deie marfă așa, ca și dinșii să aibă venite și dobândă după osteneală. Fiind părtinită această întreprindere după așteptare, în scurtă vreme va putea face multe înlesniri atât pentru cumpărătorii mai mărungi, cât și pentru neguțătorii din comune.

Însoțirea s'a îngrijit, ca să poată da toate povețele de lipsă unor economi din satele noastre, cari ar voi a se deprinde cu neguțătoria.

Însoțirea ș'a ales de organ al seu „Economul“, alăturat la „Foaia Poporului“, în coloanele aceluia va da toate îndrumările: cum se poate, câștiga ca să poată vinde cineva negoț cum trebuie să cumpere și să vîndă marfa ca dobândă să aibă, și cum se purcede în conducerea neguțătoriei, ca să poată îndestulî cumpărătorii.

Mai presus de toată îndoiala un lucru este constatat, că lucrurile cele mai grele și mari, de care singuraticul om se teme a intra ca să le isprăvească, prin unirea mai multora și însoțire se pot îndeplini cu toată ușurătatea.

Dacă noi Românii uniți și însoțiți vom purcede ca să întemeiăm clasa de mijloc, care încă ne lipsește, atunci pe lângă aceea, că vom da pâine la o mulțime de oameni, totodată ne întărim în bunăstare și bogăție, prin aceste apoi ne putem înfățișa cu fruntea ridicată înaintea altor popoare.

Voință tare, unitate de păreri și însoțirea trebuie să ne fie crezul nostru, ajutorarea și spriginirea împrumutată datorința noastră, atunci putem fi deplin asigurați, că nici porțile iadului nu ne pot frînge.

Din Jertof

culese de A. Țepeneu, sodal.

Cine mândră-a mai vîzut
Grădina fără prilaz
Dragoste fără năcaz
Dracu mândră-a mai vîzut
Nici grădină nesăpată
Nici dragoste nestricată.

Mândră pentru ochii tăi
'Mi-am lăsat părinții mei
Mândră pentru gura ta
Îmi lăsaî moșia mea

Cînd vîz mîndruța mea
În brațele altuia
Cu cuțit m'aș junghia
Și pe mine și pe ea
Să se știe c'un voinic
A murit pentru nimic

Trandafir cu creanga 'n sus
Știi mândră că eu 'ți-am spus

„Dragostea“ lor pentru noi.

În zilele acestea ni-a fost dat să primim earăși mai multe dovezi despre „dragostea“ și bunăvoința cea mare ce guvernul unguresc laolaltă și singuraticele ministere ce-l alcătuesc, ni-o poartă nouă Românilor peste tot și singuraticilor nostri bărbați mai însemnați îndeosebi.

Eată una din aceste dovezi.

Dl Iuliu Coroianu, avocat în Cluj, osândit și d-sa pentru „Memorand“ și încă unul dintre cei mai „primejdioși“ memorandiști, — avînd lipsă de pasaport pentru țările din Europa, unde ca avocat are de lucru într'un oraș ori altul, a cerut pasaport pentru Europa. 'L-a cerut demult, dar' cererea d-sale zăcea neluată în socoteală în cancelaria ministerului trebilor din lăuntru.

Vîzînd așa, dl Coroianu a trimis pe un nepot al d-sale, student la școlile înalte din Budapesta, să vadă ce e cu pasaportul. Tînerul s'a dus și a cerut darea pasaportului cât mai în grabă. Grăbit astfel, ministrul de interne a luat cererea nainte și a hotărît-o așa, că —

nu-i dă dlui Coroianu pasaport!

Cînd tînerului 'i-s'a spus asta, a făcut întrebare cum vine să nu'i deie?

„Ce crezi dîa? i-a zis secretarul dela care cerea, — *să-i dăm pasaport? Doar acela e un „Memorandist“ care numai năcaz și neplăceri a făcut statului unguresc! Furci, nu pasaport îi trebuie lui!*“

Astfel de răspunsuri primim noi Românii în cancelariile înalte ale statului, dela niște oameni ce se numesc „părinți și conducători“ ai patriei și cari sînt chemați a împărți dreptate cetățenilor ei!

Să nu te mai rumenești
Că mai rău îmbătrânești
Și dacă vei bătrîni
Toată lumea te-o urî,
Te-oi urî mândră și eu
Te-o bate și Dumnezeu.

Popa tare m'a jurat
Să nu țin dragostea 'n sat
Dar' mie îmi pare bine
Că și el drăguță ține
Și mai multe decît mine.

Bagă Doamne luna 'n nori
Că m'am dus la mândra 'n zori
Și-am aflat-o între doi
Unu 'n brațe o avea
Altul mâna îi strîngea
Mie lacrimi îmi curgeau
C'am vîzut că m'a 'nșelat
Astă vară 'mi-a jurat
Că numai eu 'i sînt pe plac.

Batē-te, mîndruțo, bată
Nouă boale dintr'odată

Mare necuviință.

„Tribuna“ într'unul din numerii sei din săptămîna trecută, publică o scrisoare din Alba-Iulia, care ne umple de amărăciune. Eată, pe scurt, ce se spune în acea scrisoare:

Doi Moți din Vidra au mers cu mere de vîndut în comuna Totoiu. Ei s'au pus în o uliță și au desfăcut marfa. Oamenii din sat s'au adunat ca la tirg și se duceau pe rînd și sub cuvînt că vor să guste din mere, luau cu rîutate câte-un măr și se făceau perduți cu el. Chiar și primarul I. Popescu ci-că ar fi făcut asemenea. Bieții oameni însă n'au mai putut suferi această batjocură și au cerut îndrăznețului să le plătească mărul. Atunci primarul sub nu știm ce cuvînte le-a confiscat oamenilor o păreche întregă de dēsagi de mere! Au vîzut oamenii, că aci nu mai e de rēmas, că e ca în codru, și au grăbit să părăsească satul. Cînd colo în capul satului 12 feciori, sau mai drept spus 12 mișei, eată ear' le es nainte să le deie mere, că de unde nu, ciomegele lor o să-și facă datoria!

Nu mai urmăm. Ne e rușine să mai scriem despre astfel de mișelești fapte ce înțelegem că s'ar fi petrecut într'un sat românesc, și anume de Români asupra Românilor!

Credem că oamenii de omenie din Totoiu nu vor lăsa nespălat ponosul rușinos ce câțiva ticăloși au pus pe numele satului lor prin fapta de mai sus, și vor cere ca toți vinovații să fie pedepsiți!

Ear' Românii din alte părți vor roși și ei cu noi de rușinea mișeliei dela Totoiu și se vor feri ca de foc de a lăsa ca și în satele lor să se întempe așa ceva! Unde am ajunge, Doamne, dacă ce e al altuia nu am voi să-l cinstim, ci să-l luăm cu puterea? Prea rușinos!

Din arat până-'n grăpat
Din aratul cînepii
Până 'n ruptul chimeșii.

Din Oșorheiu

culese de Alexandru Vancea, suboficer c. și r.

Mîndruța mea iubită
Și de mine despărțită:
Eu cu jelea ce trăesc
De dorul tēu mă topesc
Și cînd îmi aduc aminte
De-ale noastre dulci cuviute,
Cum trăiam noi cu iubire
Fără leac de despărțire!
Cînd o zi nu ne-am vîzut
Foarte mult ni-s'a părut;
Dar' acum nu ne vedem
Cum putem de ne răbdăm?
Ce poate asta să fie
Că tu nu-mi scrii carte mie?
Nice carte tu nu-mi scrii
Nici la mine tu nu vii?

Dreptul de alegător.

Legea electorală unghurească din 1874 (articolul XXXIII.)

(Urmare.)

Partea II.

Comitetul central.

§. 17. În fiecare cerc, precum și în fiecare oraș, care trimite, pe temeiul §-lui 5 din articolul de lege V. din 1848, el singur un deputat, are să se întocmească un așa numit „comitet central“, adică un comitet al cercului ori orașului, care apoi are să alcătuească și să îndrepte listele alegătorilor, și să conducă alegerea de deputat.

§. 18. Președinte al comitetului central este slujbașul cel mai înalt din comitat ori din orașul ce trimite de sine un deputat, sau apoi locuitorul legiuit al aceuia.

În comitate și în acele orașe, cari formează în sine numai un cerc trimitător de deputați (un oraș mare dă și mai mulți deputați el singur), — comitetul central el alcătuit din: un președinte și 12 membri; dacă sunt două cercuri electorale, dând doi deputați, comitetul stă din un președinte și 16 membri; de vor fi trei cercuri, va sta din președinte și 24 membri; ear' fiind mai multe cercuri ca trei, atunci pe lângă cei din cele trei, se mai alege pentru fiecare cerc încă câte doi membri.

Comitetul se va alcătui totdeauna așa, ca din fiecare cerc alegător, să între în el cel puțin câte doi membri din fiecare cerc.

§. 19. Membru în comitetul central, apoi în comisia care adună voturile (de conscripție) și în cea de „scrutiniu“ (care cercetează și numără voturile), poate fi ori-care alegător din acel cerc electoral, peste care se întinde dreptul de lucrare al comitetului, dar' mai poate fi și fiecare membru al comitetului central a comitatului, căruia 'i-se cuvine dreptul de alegător în puterea acestei legi.

§. 20. Membrii comitetului central se alege pe timp de trei ani de către adunarea generală a comitatului ori a orașului, și anume se alege prin vot secret (făcut în taină), eșind ales cel-ce va avea mai multe voturi pentru sine.

În locul membrilor ce au răposat ori au eșit din comitet, se alege alții noi, pe vremea ce mai e înapoi, și anume se alege în cea mai de aproape adunare generală (a orașului ori comitatului).

Alegerea se va face în așa o zi, ca nou aleșii membri să poată începe numai decât lucrarea lor, după trecerea celor trei ani.

§. 21. Membrii comitetului central, cei din comisia de „scrutiniu“ (încredințați cu revederea voturilor) precum și cei din comisia de circumscripție, au să depună următorul jurământ:

Eu N. N. jur, că tot ceea-ce e datorita mea, potrivit legilor țerii (privitor la conducerea listelor de alegători) pentru alegerea de deputați, *voiu îndeplini credincios, nepărtinitor, și conștientos* (adecă cu mâna pe suflet). Așa să-mi ajute Dumnezeu!

Insemnare. Dacă le-ar ajuta D-zeu într'adevăr așa celor-ce au depus și depun printre noi, slujbași unguri, acest jurământ, nu știm zeu noi, la câți le-ar merge bine, cât să poată spune că darul lui Dzeu îi umbrește.

Poporul nostru să-și însemne acest paragraf. Să știe toți, că el este, și la alegeri ce se fac pe temeiul acestei legi, cum sunt și alegerile pentru congregații, să-și mai aducă aminte câte unui jupân, de el! Căci Doamne la câți li-l poți pune sub nas de ciudă că lucră *credincios și nepărtinitor!*

§. 22. Despre fiecare discuțiune (debatere asupra oare-cărei nedumeriri ridicate în cursul lucrărilor comisiilor), comitetul central va rîndui să se iee protocol de către un secretar ce-l alege comitetul din sinul seu, în care protocol sunt a se însemna și numele celor de față a tuturor. Un exemplar de acest protocol,

e apoi a se păstra în arhivă, ear' unul se va înainta la ministrul de interne (cel peste trebile din lăuntru ale țerii).

§. 23. Privitor la limba de desbatere a comitetului central, sunt a se ține rînduile articolului de lege XVIV. (44) din 1868.

§. 24. Comitetul central să întru-nește de câte ori lucrările lui statorite prin legea de față, o cer aceasta.

Despre întâia zi a ședinței, președintele încunoștițează pe membrii comitetului prin o conchemare anume, conchemare ce are să fie trimisă în cercuri cu 8 zile nainte a ședinței, ear' în orașe (ce ele singure formează cerc alegător) are să fie publicată cu 3 zile nainte. Se iau însă ca abateri trebuințele la întâmplări grabnice (casuri extraordinare), când președintele poate conchema *îndată* comitetul central. Tot ca atari se socot și felurile când întâia zi a ședințelor, e stabilită prin legea de față. (Atunci adecă, comitetul poate fi conchemat și fără a ține seamă de termenul de zile cu cât trebuie vestită adunarea mai nainte).

Pentru luarea unei hotăriri ce să aibă putere, se cere, acolo comitetul stă din 12 inși, să fie de față cel puțin 4, ear' în alte locuri, cel puțin 6 membri.

Președintele are vot numai când celelalte voturi ar fi împărțite în părți depotrivă pe lângă păreri felurite, încât nici una nici alta nu e mai tare. (Acel care se alătură președintele, birue).

§. 25. Ședințele comitetului, ca și cele ale comisiei de conscripție (adunătoare de voturi), sunt publice (având adecă drept a merge ori-cine să asculte la ele.)

§. 26. Comitetul central stă în legătură nemijlocită cu ministrul de interne (adecă lui deadreptul îi scrie ce are, fără alt oficiu mijlocitor), deasemenea cu judecătorii, cu autoritățile (mai marii), cu însoțirile și cu singuraticii cetățeni. Împotriva hotăririlor comitetului, întrucât acestea privesc îndreptățirea cuiva de a

Și astăzi până la prânz
De trei-ori ochii 'mi-au plâns.

Usca-te-ai lele ca vântul
Și nu te-ar primi pământul
Tot la tine îmi stă gândul;
Cu tine să mă 'ntâlnesc
Trei zile să-ți povestesc;
Trei zile îmi pare-un ciaz
Povestind de-al meu năcaz.

Inimuța tot mă 'ntreabă
De ce-'s tinără și slabă?
Tristă, slabă voiu tot fi,
Ce-am pierdut n'oiu mai găsi,
C'am pierdut un drăguț drag
Și 'l-a dus Neamțul sub steag.
Plângeți ochi și lacrimați,
Căci voi sînteți vinovați,
Ce vedeți voi nu lăsați
Ce iubiți nu mai uitați!

Spune-mi maică-adevăr
În ce apă m'ai scaldat?
În apă de Joi seara

Să umblu toată lumea?
Săracă străinătate
Mult 'mi-ai fost soră și frate
Și mi-'i fi până la moarte!

Căpitane, căpitane,
Slobozi-mă din cătane,
Să mai prind plugul de coarne!
Dacă lucru 'l-oi găta
Cu mândra m'oiu împăca
Înapoi m'oiu înturna.

Măicuță, când m'ai făcut,
Doamne, bine 'ți-a părut;
C'un picior mă legănai
Cu gura mă blăstămai,
Într'o sfântă sîrbătoare
Tocma 'n ziua de rusale,
Când slujba era mai mare
Să n'am stare și-așezare
Precum n'are apa 'n vale,
Nici să am loc așezat
Ca banul de cumpărat,
Ba și 'n ziua de Crăciun

Să umblu plângend pe drum.
Măicuță 'ți-a fi păcat,
C'asa rău m'ai blăstemat,
Și precum m'ai blăstemat,
Toate pe rînd s'au tîmplat
Îmi vine mie prin minte,
Că-i blăstēm de oare-unde,
Că m'a blăstemat maica
Să mă leagăn ca frunza,
Ca frunza alunului
Pe costița codrului,
Ca frunza cireșului
În postul St.-Petruului

Rugăciunea Țiganului.

Dadă, dadă înălțate,
Iartă-mi a mele păcate
Și slănină și untură
Dă-ne, dă peste măsură
Împreună și cărnaț
Și-o bucată de colbas
C'acele țin bine saț!

fi alegător, — se poate face recurs la Curia regească, ear' în alte feluri (§. 34 și 107) la ministrul de interne.

§. 27. Ducerea în deplinire, de către cei în drept, a prescrișelor legii de față, va fi supravegheată de ministrul de interne, care trimite în această privință către acele comitete centrale, îndrumările de lipsă.

§. 28. În acele cercuri electorale mestecate, în care comunele ce se țin de un cerc comitatens, alcătuiesc împreună una ori mai multe municipii orășenești, ori cu comune de ale unui cerc înzestrat, cu drept municipal, fac un cerc electoral, — hotărăște ministrul de interne, potrivit prescrișelor acestei legi și ascultând pe cei-ce-i privește, când s'ar ivi câte o nemulțumire întru îndeplinirea acestei legi.

(Va urma.)

Școalele grănițerești primejduite.

Încă în vară lumea românească dela noi a fost pe neașteptate și în chip crud isbită de știrea, că guvernul unguresc a dat poruncă, ca școalele grănițerești române confesionale, să fie prefăcute în școale *comunale* și predate în seamă comunelor în cari se află.

Aceste școli erau cărmuite de un comitet școlar grănițeresc, în frunte cu baronul *Ursu de Margine*.

Comitetul a fost conchemat pe una din zilele trecute în Sibiu la sfat în această treabă.

Guvernul 'și-a trimis însă și el omul seu la adunarea comitetului.

Porunca de predare a școlilor se adusesse de guvern în numele Maiestății Sale.

Când Românii au încercat să discute asupra dreptății poruncii, baronul *Szentkereszti*, trimisul guvernului 'i-a oprit, sub cuvânt, că de ar vorbi despre asta, ar trage la îndoială dreptatea voinței Maiestății Sale, și are poruncă să împrăștie adunarea de nu se va supune!

Dă-ne dadă și plăcinte
Dă-ne dadă cât de multe
Căci acele sunt mai sfinte,
Dadă, dadă-ascultă-mă
Și pe mine 'n seamă ia-mă,
Și-mi dă slănină și pită
Și-un dărab de carne friptă!
M'ăș ruga dadă la tine
Să faci cu mine-atât bine
Să-mi dai oiagă de vin
Care pe gât merge lin
Ori vin dacă n'ar fi chiar
Și palincă cu zahăr
Se-mi mai treacă de amar.
Apoi și curechiu cu carne
Să ne dai o leacă Doamne,
Ar fi bun tare la rânză
Și-un lipiu de hăl cu brânză,
M'ăș ruga și de altceva
Mă tem nu mi asculta
Dă-ne dadă ce gândesc
Să nu mă mai țigănesc.

George Ungurean.

Di *Dr. A. Bunea* (din Blaj) începe să cetească darea de seamă asupra întregii întâmplări. Baronul *Szentkereszti* oprește trecerea la protocol a celor cetite și ștergerea multor părți din acea dare de seamă, tot sub același cuvânt.

Dr. Bunea se plânge contra purtării ministrului, care n'a ținut deloc seamă de cererile drepte ale grănițerilor. Omul guvernului amenință cu împrăștiarea.

Părintele *Comșa* din Copăcel se ridică și constată, că *dacă nouă Românilor, nici a ne plânge nu ne mai e iertat! Trebuie să facem tot pentru apărarea drepturilor noastre*, zice d-sa.

Să trimitem o deputație la ministru cu plângere contra acestei hotărâri, și de va fi lipsă, să ducă plângerea și la Maiestatea Sa!

— *Asta nu se va hotărî aici niciodată!* răcnește omul stăpânirii. Mai curând am să împrăștiu eu adunarea!

— *Lăsați-ne cel puțin dreptul de a ne plânge*, zice *Dr. Bunea*, *dacă pe celelalte ni-le-ați luat pe toate!*

Omul guvernului n'aude, nu vede, el cere ca comitetul, pe temeiul poruncii prea înalte, să hotărăscă *darea în seamă a școlilor*.

Comitetul hotărăște luarea dară la cunoștință a poruncii, și conchemarea unei *adunări generale pe 20 Februarie n.*, care să-și zice și ea cuvântul și să hotărăscă ea darea în seamă.

Așa a rămas.

Ce urmări va ave încă această dureroasă isbire în ce avem noi mai scump, vom vedea. Teamă ne e numai, că acesta e numai *inceputul*, după care acest guvern păgân va urma mai departe cu atacurile sale nelegiuite asupra școalelor noastre.

Și între astfel de împregiurări, ca ori-când mai grele, oamenii noștri au vreme și voe să se certe!

SCRISORI.

Lupta în comune.

Pecica-română, 15 Ianuarie 1896.

Onorată Redacțiune,

În 14 I. c. s'a întâmplat alegerea, sau întregirea reprezentanței comunale. Această alegere este foarte interesantă pentru oamenii care cunosc împregiurările politice sociale dela noi. S'au ales, în cele 3 grupe (cercuri electorale) 10 membrii ordinari și 3 suplenți, tot tot oameni de ai poporului. Conducătorii poporului, zăzând interesarea mare ce s'a stîrnit în poporul nostru, spre a-și alege numai oameni de ai sei, s'au mărginit a-i da sfat *poporului*, să nu aleagă în reprezentanță pe *Jidovul Frits Mano* și pe *Neamțul Scherer Konrad*. Acestia fără să-și poftescă cineva, 'și-au făcut seduli de votare, și s'au candidat la grupa I. și la III.; dar' poporul deștept 'i-a desprețuit, trântindu-și cum li-s'a căzut.

Lupta cea mai puternică s'a desfășurat la grupa II., unde s'au candidat doi renegați; un *Grec Chiriac Eftici*. Acesta, când în bi-

serică domneau Sârbii, s'a numit *Iova Eftity*, după-ce domnia Sârbilor a dispărut, s'a scris *Ioan Efticiu*, acum, de când Ungurii stăpânesc, îl vedem subscriindu-și numele *Eftits Iános*. Celalalt, *Alexa Igrışan*, acesta de naștere este Român. Pe când era jude comunal, dînsul a forțat în tot chipul până 'i-a succes a șterge limba românească ce era pe atunci limbă protocolară în afacerile comunei, și a introduce ca limbă oficioasă pe cea maghiară. Poporul cu adevărații sei conducători în frunte a candidat și ales pe oamenii lui plăcuți, dându-le celor doi sus numiți ce se octroau cu sila, o lovitură strașni-ă, trântindu-și cu 104 voturi contra 80. Acum se cade să vedem cum 'și au câștigat *Igrışan-Eftits* atâtea voturi! Oamenii de bine și de omenie, la început s'au scârbit de svîrcolirile lui *Igrışan*, apoi îl compăttimeau bietul. Acesta în disperățiunea sa, vîzîndu-se că earăși, — nu știu a căta-oară, — are să cadă, a pus pe finu seu ca să adune voturi cu ori-ce preț și pe ori-ce cale așa luă câte 10—12 oameni din drojdia poporului, îi ducea în biroul de peste drum dela locul a'egerii, unde îi adăpa cu rachiu, îi îndopa cu țigări, apoi așa îi ducea la urna de votizare. Votînd cei bine sătui căuta alți flămânzi și setoși, tot așa se pârînda până seara la 4 oare, când s'a încheiat alegerea.

Ierte-mă *Igrışan* ca să-ți întreb următoarele? Mai crezi D-T, frate, că vei mai putea seduce poporul să-ți dea cinstea cu care se te închini Ungurilor? În loc să lucri pentru cinstea și mărirea scumpei noastre națiuni românești, te faci topor la toporiștea străinului! Dacă nici acum la bătrânețe, după atâtea trânteli nu te vei pocăi și îndrepta, apoi vom fi siliți a crede, că ești cu totul rătăcit! Mai nădăjduiești de altcum că străinii pe care îi căciulești și cărora le slujești, te vor face jude comunal în contra voinței noastre, a fraților tăi? Asta de altcum încă se poate întâmpla, fiind legile noastre alcătuite după-cum sunt; dar' te facem atent, că earăși o poți păți ca în 1892, când cu rușine și nu cu puțină pagubă materială ai fost silit să părăsești postul de primar comunal.

Român cinstit trebuie să fie acela, căruia îi trebuie voturi și cinste dela Români!

Un plugar.

Pecica-română, 26 Ianuarie 1896.

Vineri la 24 Ianuarie a. c., s'a îndeplinit în comuna noastră alegerea antistiei comunale. Oamenii de bine, partidul național cu vrednicul preot *Ioan Evușan* în frunte, au stăruit să se delature dela candidare la postul de primar *pecătosul Alexa Igrışan*, dar' fără rezultat. Domnii dela comitat și jidanii maghiari din *Pecica-maghiară* au căutat să ne pună pe capul nostru un om, care să facă bune servicii *Jidano-Maghiarilor* peste tot; eară în special viitorului tîmbălău numit *milleniu*, ceea-ce 'l-a și aflat în persoana *urgisită* la toți Românii.

Cine voește să se convingă despre adevărul acestor aserțiuni, cetească foile maghiare din *Arad*, care preamăresc pe: „unicul patriot din *Pecica-română* iubitor de *Unguri Igrışan Sándor*“.

Se va mira poate bunul cetitor, cum se poate, ca un om atât de *pecătos*, care pe lângă alte multe păcate și fărădelegi ce le-a comis altă-dată ca primar (în a căror urmare a atunci, a fost destituit și pelepsit) a șters și limba românească din afacerile comunale, și totuși să-și poată forma o partidă, care să-și ridice la postul de primar! Eată cum s'a întâmplat: *A. Igrışan*, a folosit această neru-

șinoasă armă condamabilă, cu care a sedus sărăcimea din popor, căruia i-a promis că: dacă-l va alege de primar, va împărți din pusta comunei câte 5 jugere pământ fiecărui om sărac. Va elibera de îndatoririle de arânduși pe cei-ce țin pământ, cam scump din pustă. Va sprigini pe socialiști, să câștige pășunea ce e segregată, după care rivnesc socialiștii din comună, de mai mulți ani. Va lua pe seama comunei niște văi numite „forgăci“ dela proprietarii, cari le posed în puterea contractului de segregare dela 1881; și în fine va sista birul preoțesc. Eară ca coroană la toate aceste nebunii, a umplut satul de birturi corteșești, unde a tractat pe drojdia poporului cu rachiu 4 zile necurmat înainte de alege.

Și acest om mai pretinde titlul de fruntaș al poporului! Rușine să-i fie.

Un plugar.

Urmările beției.

Bobda, în 17 Ianuarie 1896 c. v.

O tristă întâmplare mă face și pe mine să scriu.

Eu nu pot scrie cu cuvinte mai înalte, dar' nu numai cuvintele, se poate că și șirurile mele vor fi strimbe ca coarnele plugului, dar' sper, că nu va lua în nume de rău nici onoratul public cetitor, căci spun prin acele adevărul.

Nu arare-ori pe la sate și pe la orașe se văd oameni prăpădiți, goli, flămânzi, ca vai de ei, șezând pe uliță și sitaloage, așteptând că doar' vine vr'un drumar să ceară o bucată de pită să-și astêmpere foamea. Dacă întrebi, că cine sînt acești dosădiți și nefericiți, de loc capeți răspuns, că acestia au fost bogăți, au fost oameni cinstiți, dar' beția cu prietena ei desfrînul i-au adus la sapă de lemn și la starea asta de plâns.

La noi în comuna Bobda un om cu numele Petru Bela, până nu se dase la patima beției și a spurcatului desfrîn, a fost mai mulți ani tutor la biserică, la orfani, reprezentant comunei.

Cu încetul atâta l-a fost apucat patima beției, încât numai în fală bea câte cinci până șese litre de rachiu dintr'un răsuflet, ba dacă îl lăuda cineva că e bun beutor, mai bea după rachiu și câte 1—2 litre de vin sau bere. După aceste cădea mort, încât îl ducea cu trăsura acasă. Așa cu încet a picat din cinstea oamenilor. Moșia, și-a mâncat-o cu beuturile, așa a rămas numai cu casa. În urmă, și-a aprins și casa, apoi a luat straița la gât și a pornit din ușe în ușe a cere. Pe încet și-a pierdut mintea, adevărat nebunit. Câte odată când i-se mai limpezea mintea se pune răzimat de câte un gard și plângea de-ți era mai mare mila de el. Mai în urmă a căpătat ameteala, cădea de câte cinci șese ori pe zi și atâta se văieta și se chinua, de se ferească Dumnezeu, și dacă îl slăbea boala se ridica, băga mâna în straiță, scotea pita și rodea. Acum în iarna aceasta el n'a mai știut că e om, decăzuse ca vitele, cât le era mai mare scârba creștinilor să-l privească. Acum în sărbătorile trecute nu l-au primit nime nici în staloge, și așa a trebuit să rămână mai multe nopți afară în ger. În nopțile mai de pe urmă s'a tras la casa comunală, dar' întâmplându-se că chiar atunci au venit gendarmii, l-au scos pe ușe afară. Acolo pe la 6 ore dimineața a fost înghețat în drumul mare și a doua zi l-au îngropat cu roboda.

Eată, dragi creștini, unde duce beutura!

Ioan Giurgeca,
plugar.

Mai nou.

Cu ocasiunea deschiderii prăvăliei: însoțirii industriașilor români din Sibiu, au sosit multe gratulări, chiar și telegrame dela meseriașii noștri. Între altele în numele meseriașilor români din Blaj, Teodor Onișor a expedit o telegramă de cuprinsul următor: „Meseriașii români din bêtărânu Blaj Vê doresc, un succes strălucit, prosperare măreață, imitatori mulți ca întreprinderea D-Voastră să străbată pretutindenea. Voință tare, curagiu, lucru și unire ne va deslega de sub cătușile străine, ca neguțatoriile să fie ale noastre“.

Loc deschis. *)

Avis!

— **Semințe gratuite.** —

Vestim pe onorabilii membri ai „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, că subscrișul comitet central va distribui în primăvară în mod gratuit între membrii Reuniunii *semințe* de trifoiu, napi de nutreț, luțernă, precum și *sēmēntă* de cânepă italiana.

Doritorii de a fi împărțâșiți să-și trimită cererile în scris la subscrișul comitet cel mult până la 10 Martie n. a. e.

În același timp rugăm pe membrii Reuniunii, împărțâșiți în anii premergători, să binevoasă a ne face raport despre rezultatul recoltei.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Strigătul de desperare a celor 19 familii române din Mercurea, com. Sibiului, cari în urma focului ce a izbucnit la 4 Aug. anul tr. prefăcând în cenușe tot avutul lor, a îndemnat pe comitetul constituit pentru ajutorarea aceloră, a da un apel către publicul român și a deschide liste de colecte în favorul celor nenorociți, rezultatul cărora este următorul:

Lista nr. 1, colectant dl P. Rimbaș, din Brad; fl. 20. L. nr. 3 col. A. Draia, Criștor, 4 fl. 60 cr.; L. nr. 4, col. A. Onițiu, din Mihăleni, 4 fl. 15 cr.; L. nr. 9, col. E. Joldea, din Hălmagiu, 11 fl. 55 cr.; L. nr. 12, col. S. Băcilă, din Ormindea 5 fl.; L. nr. 13 col. Sev. Stanca, din Boiță, 11 fl.; L. nr. 15, col. Dr. Z. Chirtop, din Câmpeni, 16 fl.; L. nr. 18, col. N. Russu, din Zam, 4 fl.; L. nr. 20, col. T. Baiant, din Românești, 2 fl. 70 cr.; L. nr. 22, col. S. Stinghe, din Brașov, 12 fl. 29 cr.; L. nr. 34, col. Dr. N. Racoța, din Șeica-mare, 2 fl.; L. nr. 35, col. I. Fărcaș, din Băești, 3. fl. 80 cr.; L. nr. 36, col. T. Holerga, din Măgăreiu, 1 fl. 90 cr.; L. nr. 38, col. A. Herlea, din Vinerea, 6 fl. 45 cr.; L. nr. 42, col. I. Petrașcu, din Conța, 1 fl. 30 cr. și 18 ferdele grâu; L. nr. 43, col. V. Gusan, din Doștat, 9 fl. 10 cr. și 19 ferdele de grâu, dela S. Crăciun; L. nr. 44, col. N. Miclea, din Boz, 50 cr. și 19 ferdele

și 1 mierță grân; L. nr. 47, col. V. Bășărabă, din Vaideiu, 7 fl. 29 cr.; L. nr. 49, d-șoara C. Vlădoane, din Hațeg, 17 fl.; L. nr. 50, col. N. Măneguț, din M.-Oșorheiu, 6 fl. 80 cr.; L. nr. 53, Dr. Is. Marcu, din Blaj, 7 fl.; L. nr. 54, Dr. G. Ilea, din Cluj, 55 fl. 40 cr.; L. nr. 57, A. P. Păcurar, din Ilia, 6 fl. 9 cr.; L. nr. 61 col. Ger. Sêrbu, din Caransebeș, 9 fl. 50 cr. L. nr. 73, col. St. Medeșan, din Lupu, 3 fl. 30 cr.; L. nr. 80, col. R. Verzea, din Satulung, 20 fl.; L. nr. 81, col. G. Crișan, din Mediaș, 11 fl.; L. nr. 82, col. I. Moldovan, din Mediaș, 12 fl. 30 cr.; L. nr. 88, col. I. Crișan, din Boian, 8 fl. 84 cr.; L. nr. 91, col. I. Colibaș, București, 12 lei.; L. nr. 95 col. frații Dimitriu-Simion, din R.-Vâlcea, 14 lei, 77 b; L. nr. 98, col. Alex. Iosof, din Brăila, 19 lei.; Dela Heinrich Schmidt (Mercurea) 10 fl.; dela Iustina Cărpinișan (Gârbova) 10 fl.; dela Ilie Călborean (Boian) 1 fl. Petrecerea dată la 27 August a. tr. pentru acest scop 115.70. Peste tot 12 lei și 451 fl. 33 cr. și 56½ ferdele de grâu.

Detrăgându-se din suma banilor spesele avute cu compunerea și expedarea apelurilor și ar angiaarea petrecerii în sumă de 26 fl. 45 cr. rămâne un venit curat de 12 lei și 414 fl. 88 cr. și 56½ ferdele de grâu, care s'a și întrebuințat pentru scopul destinat.

Observăm în special, că cu sume mai mari la listele de colecte au contribuit băncile noastre „Economul“ din Cluj (50 fl) și „Crișana“ din Brad (10 fl)

În urma acestora, subscrișii, în numele celor arși aducem sincerile mulțumite atât st. domni colectanți, cât și tuturor contribuitorilor pentru spriginul dat acelor Români primejduți.

Tot cu această ocasiune rugăm din nou pe toți acei dni, cari încă nu au înțipiat listele de colecte, să le înapoze fără întârziere cu ori-ce rezultat.

Mercurea, la 25 Ianuarie 1896.

N. Simulescu,
controlor.

Ioan Blaga,
cassar.

CRONICĂ.

Rugăm pe toți aceia, cari au de comunicat ceva cu redacțiunea sau administrațiunea ziarului nostru ca să nu mai adreseze absolut nimic la persoane, ci de-adreptul la redacțiune sau administrațiune.

AVIS. Dela mai mulți abonenți ai „Foi Poporului“ s'au trimis rugări la „Administrațiune“, ca să li-se trimită, foaia că apoi vor plăti mai târziu. Asemenea rugări nu pot fi luate în seamă. Nu putem credita ca să ținem în evidență asemenea conturi, căci este o greutate ne spus de mare a ținea seamă despre asemenea cereri. Cine n'are prețul, împrumute dela vecin, apoi plătească-i când va avea, dar' nu poftescă dela noi asemenea jertfire de vreme și lucru zadarnic.

La temniță. Dl *Niculae Trimbițoiu*, învătătorul harnic din Grădiște, ce, precum e cunoscut cetitorilor noștri, a fost osândit la un an închisoare de stat de tribunalul din Deva, pentru-că ar fi ațîțat la ură contra Ungurilor, dar' care pedeapsă a fost scăritată de Curie la 2 luni, — *cu ziua de 1 Februarie n.*, intră în închisoarea din Seghedin spre a-și împlini pedeapsa. Îi dorim reîntoarcere în pace și sănătos.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Daruri creștinești. Din comuna Ormindea de lângă Băița ni-se serie că pe seama bisericii au dăruit vrednicii și bunii creștini măiestrul *Nicolae Adam* cu soția *Maria* și *Avram Oprean* cu soția *Ana* un rînd de veștminte albe pentru copii în preț de 20 fl. Acum a dăruit un rînd de veștminte preoțești de mătăasă foarte frumoase în preț de 95 fl., mai departe un prapor în preț de 25 fiorini. De mulțumită sînt vrednici bravii și bunii noștri creștini pentru evlavioasele lor daruri.

Rectificare. Dl învățător din Cenade N. Dușa ne trimite următoarea rectificare subscrisă cu martori: La corespondența apărută în nr. 2 al „Foi Poporului” din 7/19 Ianuarie a. c. sub titlu de „sfat bun”. răspund următoarele: Recunosc, că eu nu am putut face progresul în învățămîntul școlar după-cum se poartă în timpul de acum. Însă aceasta nu din nepăsarea mea precum zice dl Dancu, ci multe alte neajunsuri m'au împedat, precum: lipsa de școală corespunzătoare, cercetarea foarte neregulată a școlii, lipsa recuzitelor de învățămînt, lipsa lemnelor pentru foc peste iarnă s. a. m., căci a putut vedea dl Dancu, că sala cea veche de propunere are numai o fereastră și 3 uși; în loc de o ușă și 3 ferestri. În odaia, care ar fi fost puțin mai corespunzătoare; se făcea serviciul dumnezeesc. Afară de aceea și umbilarea în locuința mea, și în odaia, care se făcea serviciul dumnezeesc, încă a fost priu sala de propunere.

De altcum cu bucurie am aflat din locul cel mai competent că astăzi se învață în Cenade cu multă sîrguință. Cu acestea discuția o credem de încheiată.

Vrednicie recunoscută. Din Jerstof un abonent de al nostru ne roagă ca să luăm cunoștință în foaie despre neobositul lor părinte *Teodor Ponsiovan*, care păstorește cu mult zel și iubire poporul. Ne spune mai multe fapte, din care vedem, că preotul este la datorința sa. Deșteaptă și luminează poporul. La îndemnul d-sale din „Foaia Poporului” se abonează 20 exemplare. Faptele frumoase în sine sînt îndestulare, și lauda se cuvine celor ce le fac.

Petreceri. Inima fiecărui Român adevărat se umple de bucurie când poate afla, că poporul nostru, încă se adună la petrecere. Locuitorii români din Valendorf încă au avut privilegiul a-și petrece o zi, care și pe viitor îi va îndemna la tot mai frumoase lucruri. Cu această ocaziune s'a hotărît la stăruința parochului *Samuil Popoviciu* și s'a primit, ca magazinul de bucate, care există de câțiva ani și care a adus și până acum frumoase rezultate, să fie și mai bine părtinit.

— În comuna Cricău s'a făcut o petrecere de iarnă în folosul bibliotecii școlare, la care a luat parte public numeros din loc și giur. Primirea oaspeților a fost foarte călduroasă din partea dlui paroch local. Programul petrecerii împreună cu câteva producțiuni a fost scurt și s'a executat cu pricepere.

— Din Bileag sîntem rugați a da loc unei scrisori mai lungi, din care pe scurt amintim numai următoarele. La stăruința preotului *M. Bungardean* s'a întemeiat în comună o „Reuniune de cântări”, care deși a trebuit să întimpine multe și mari greutăți din partea unor mai puțin pricepuți, conducătorii însă au mers cu fruntea ridicată și a dat la o parte micile neînțelegeri. De laudă

sînt vrednici membrii reuniunii, cari în ziua de Bobotează au întocmit o petrecere cu program bine ales. Bună înțelegerea și mai ales prudența pastorală multe miserii poate acoperi.

— În seara de botez s'a dat în comuna Bobda, o petrecere cu cântări din partea corului român din loc, sub conducerea zelosului învățător *Puticiu*. Cântările au fost executate spre îndestulirea tuturor celor de față. Și dintre străini au fost mulți de față, cari încă aveau vorbe de laudă, la înaintarea noastră. Venitul a fost îndestulitor, cu atât mai virtos, că nu am avut cheltueli mari, afară de acestea am cinstit pe învățător din venit, fiindcă și așa ne învață gratuit. Tot în zilele acestea am avut în comună alegerea de reprezentanți comunali. Comuna noastră este amestecată cu Nemți. Acestia făceau la planuri peste planuri, ca să nu se aleagă în reprezentanță nici un Român, dar' prin înțelegerea noastră frățească, s'a întemplat contrariul, că nu s'a ales nici un Neamț. Grijă Români la alegerea de Chinez, mai bine să te stăpânească al tău, de cât străinul, care este ca spinul.

Coristul.

Rătăciți. Ni-se serie, că în 20 Ianuarie st. n. s'a îndeplinit în Sânt-Nicolaul-mare alegerea comitetului comunal. Fiind comuna în partea cea mai mare locuită de Români, s'a hotărît direcțiunea ținutei noastre la alegere. Durere însă, în ziua alegerii ne trezim, cu fel și fel de partide. Văzînd aceasta străinii se vîră între noi, și ca să ne batjocorească. Văzînd cutezanța străinilor ne-am pus pe lucru bărbătește, dar' înzadar, că toporul străinului a aflat coadă din sinul nostru. Aceia, cari ieri -alaltieri se băteau pe piept că sînt Români, ba aveau trecere înaintea noastră, aceia vin și votează pe lângă străin și desprețuiesc pe candidații români. Acesti vînzători sînt *N. Pesăcan*, *A. Pesăcan*, *T. Ardelean*, *V. Cioban* și *L. Cojerean*, cărora nu le putem zice altceva decăt: Doamne dă minte și celor ce n'au.

Certe urite. Din Șimon ni-se trimite o corespondență mai lungă, în care sînt greu acuzați preoții *N. Mănoiu* și fiul său *I. Mănoiu*. Fiindcă contra acestora s'a făcut arătare la forul bisericesc, corespondentul n'are drept a se rosti, aștepte odată rezolvirea scrisorii dela acel for, apoi ridice acuze atât de grave.

Cununie. Dl *Mihail Candrea*, teolog absolut, din Neagra (în Munții Apuseni) își sîrbează Joi, în săptămîna viitoare (1 Febr. st. v.) cununia cu domnișoara *Maria Băieșan*, fiica d-lui preot *Băieșan* din Bucium-Isbita. Le dorim fericire și noroc.

Însoțirile de credit. La „Institutul Tipografic” din Sibiu a apărut și se află de vînzare cartea „Însoțirile de credit” împreună cu însoțiri de consum, de vînzare, de viieri, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioase. *Îndreptare practică* pentru înființarea și conducerea de astfel de însoțiri de *F. W. Raiffeisen*. Edițiunea a V-a. Traducere autorizată de *Dr. A. Brote*, director al băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”. Sibiu, 1895. Editura „Reuniunii române de agricultură a comitatului Sibiu”. Prețul 80 cr. cu post-porto 90 cr., recomandată 1 fl. v a.

R Î S.

Un birjar ducea în trăsura niște domni și când era aproape să se răstoarne, trăsura un domn deschide ușa trăsurii, și zice:

— *Hei birjar, nu vezi că se răstoarnă trăsura?*

— *Fiți liniștiți, boerilor, că trăsura mea s'a mai răsturnat odată și nu s'a rupt, e bună, le răspunde birjarul.*

Politicos.

Un Țigan căpătînd poftă de o țigară și ne-avînd ce să facă, s'a gândit bine să ese înaintea unui Român să-și facă de vorbă cu el și cumva, cumva să-și ceară lui. Întîlnindu-l el începe vorba foarte pe departe:

— *Da bine, Românico, mai trădește eapa care a murit astă-toamnă?*

— *Cum o să mai trădească mîi Țigane, dacă a murit!*

— *Ei lasă vorba, Românico, și dă-mi o țigare!*

Bună friptură.

— *Hei Românico, bună friptură este laptele dulce cu mîlăiu! zicea Coșcodar cioroiul cătră Toader al Saftei, vecinu-seu.*

— *Da de unde știi tu, mîi Țigane? îl întrebă Românul.*

— *Da îmi pune taica, pînd când nu-l luase încă Harhanghelul, că-i povestise moșu-seu, că a auzit dela strămoșul-seu, că vîzuse printr'un gard pe niște Români mîncînd lapte dulce cu mîlăiu, și Doamne, bun mai era!*

POSTA REDACȚIEI.

Dlui *E. I.* în *H.* Dacă ei n'au protestat putem trece la ordinea zilei.

Dlui *Crucian Mărginean*, paroch în Cenade. Dacă ai fost ales în toată regula de învățător, după-cum se vede din actele aici trimise, nimenea nu te poate asupri cu lăcomia, decăt rîuvoitorii de cari n'ai să ții seamă.

Dlui *II. Olar* în Cenade. Dacă d-ta îți implinești direcțiunea cu onoare, atunci lucrul este limpede, că nu lucră la orbirea poporului. Această împregiurare luîndu-o la cunoștință, nu putem umplă foaia cu cearta D-voastre.

Dlui *I. Bogoieci*, *Teregova*. La doi dintre plugarii dela d-voastră s'a dat »F. P.» gratis.

Dlui *D. Muntean*, *ib.-săsesc*. De multă laudă ești vrednic pentru osteneala ce ai luat-o întru lăptirea »F. P.» Căștigîndu-ne 9 abonenți ai îndeplinit o faptă frumoasă. Cererea ți-s'a împlini întocmai.

Dlui *Anonim* din *Osetana*. Din tufă ar fi ușor să arunci tină pe antistia comunală; dar' ascunzîndu-te sub anonimul, dovedești că nu spui adevăr.

Dlui *A. Călin*, *Comărzana*. Dacă îți place foaia, așa după-cum zici, n'ai decăt să o procuri, mai virtos că ești bine dotat.

Dlui *A. Cristea*, *Orăștie*. După-cum ai dorit s'a făcut isprava.

Dlui *I. Miclea* în *Voivodinți*. Asemenea abonamente nu se trimit în așa locuri și persoane înalte, ci la administrațiunea foii.

Dlui *D. Cupu*, *Seliște*. Nu se pot da în vileag, le lipsește prea mult leac.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrieu Balteș**.
Proprietar: Pentru **T. L. Albini** sub sechestru: **Iosif Marschall**.

LOTERIE.

Tragerea din 1 Februarie n.

Budapesta: 40 15 19 17 30

Tragerea din 5 Februarie n.

Sibiu: 73 85 78 33 57

"SENTINELA"

INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT CA SOCIETATE PE ACȚII

Satul-nou (Réva-Ujfalú).

acordă împrumuturi cambiale (cu trei subscrieri) și ipotecari, avansuri pe efecte (lombard) și primește depuneri spre fructificare dela singuratici cu $5\frac{1}{2}\%$, dela biserică și corporațiuni cu 6% . Darea după interese se solvește din partea institutului.

Direcțiunea.

[59] 4--5

Se află de vânzare la **Institutul Tipografic în Sibiu****Călindarul „Lumea Ilustrată”**

pe anul 1896

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cruceri, împreună cu porto postal.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brode,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. n.

LA ȚINTA

MEDITAȚIUNE POLITICĂ

DE

N. CRISTEA,
ASES. CONSISTOR.

se află de vânzare la Institutul Tipografic în Sibiu.

Prețul 40 cr. plus 5 cr. porto postal.

Langen & Wolf,

Fabrică de motore cu gaz, Viena, X., Laxenburgerstrasse nr. 53.

recomandă

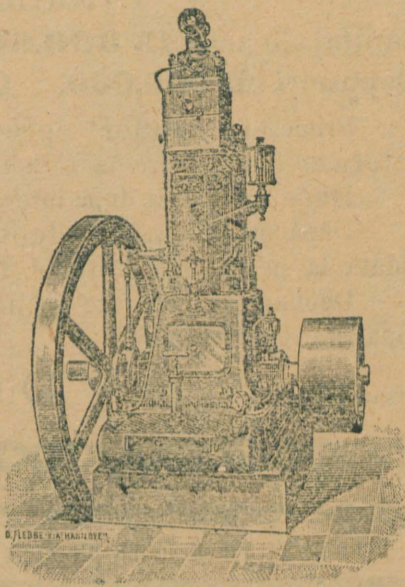
[3442] 10—12

Noul Motor de Ottoîn ordine culcat și stătător
special pentru**Petroleu și Benzin**cea mai simplă și ieftină putere de mînat
pentru toți posesorii de mori.

Cea mai mare reușită a timpului modern este:

noua locomobilă de Benzin

specială pentru economia câmpului.

S'a distins în Iglau 1895 cu cel mai mare
premiu de stat pe lângă diplomă.Aceasta nu pretinde așteptare, e totdeauna gata
de mînat de o construcție simplă și solidă.**Ori-ce primejdie de explozie este exclusă.**

[3632] 4 - 12

Kathreiner
CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - ½ Chilo 25 cr.

Ce e
a lui Kathreiner
cafeaua de maltă Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricațiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin această, fără de celelalte avantagii, se deosebește această cafea de maltă de toate celelalte produse.

Cafeaua-Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surogat la cafeaua de boane. E un product curat al naturii în boane întregi și se usează cu mare avantaju în locul celei măcinate,

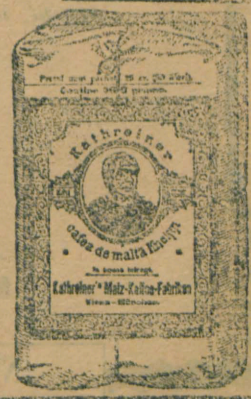
în locul acelor surogate pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiose sau dovedit adese de falsificate prin adausuri străine. Începînd cu o terțialitate, se pôte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești și un câstig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mil de familii. Și pură adevărată fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beutură gustosă.

Nici o gospodină conșciențiosă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea în genere, se nu întârzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de maltă Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicile imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunei și se considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! În interesul propriu nu lăsați se fiți momiți! Veritabilul „Kathreiner” nu poate și nu-l permis să se vîndă cumpenit, sau în altfel de pachetăgiu.

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Institutului Tipografic”,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

ÎN

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult

„VICTORIA”,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la terminul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuează momentan
după sosirea comandei.

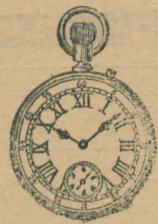
Direcțiunea institutului.

[397] 2—25

Oroloage, lanțuri de oroloage, giuvaere, prețioase, de aur și argint, provăzute cu marca oficiului reg. ung.

Cel mai mare și mai frumos deposit

de tot felul de oroloage bine regulate. Numai oroloage veritabile elvețiene cu prețuri à la
fabrică numai pe lângă plătire în bani gata în

atelierul de orologerie

a lui

IULIU ERŐS,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 3.

Oroloage remontoar de argint pentru bărbați și femei cu și
fără capac dublu 7, 8, 9—10 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni veritabile elve-
țiene 3 fl. 50 cr., foarte fine, cu marca Urania 5—6 fl.

Oroloage remontoar de nikel pentru domni veritabile elve-
țiene cu capac dublu 5 fl., foarte fine marca Urania fl. 5.50.

Oroloage rusești de argint veritabil de tula 9 fl., cu capac dublu
și încrustate cu aur, anker 15—16 rubine 12—20 fl.

Oroloage remontoar de aur pentru dame cu sticlă de cristal
15 fl., cu capac dublu (masiv) împreună cu cutia 20 fl.

Oroloage remontoar anker de argint pentru domni cu capac
dublu foarte masiv, toate 3 capacele de argint 10—16 fl.

Oroloage remontoar anker de aur pentru domni cu sticlă
de cristal cu capac dublu 22—30 m. împreună cu
cutia dela 30—37—50 fl.

Oroloage bune de părete, închise, cu mecanism de bătut
mergând 36 oare, cu gravură frumoasă, veritabile de
Schwarzwald 3—4 fl.

Deșteptător veritabil american în căsulie de nikel cu și fără
dată, deasemenea foarte bune 2—3 fl.

Orologiu cu pendul veritabil vienez, tras odată merge 8 zile,
cu și fără mecanism de bătut 10—13 fl.

Lanțuri de argint și brățare pentru doamne dela 1 fl. 50 cr.
până la 4 fl., inele de argint și double 30—80 cr.

Cercei de aur cu brilliant simili frumos împreună cu cutia
4 fl. 50 cr., cu diamant veritabil 22—36 fl.

Lanțuri de argint bărbătești pentru civili și militari
dela 2 fl. până la 4—5 fl., medalion de argint dela
30 cr. în sus.

Inele de aur bărbătești și femeiești dela 5—10 fl., lanțuri
de aur femeiești 11—24 fl., bărbătești dela 25—50 fl.

Afară de cele sus amintite am tot felul de articli de acest soi precum și

mărfuri optice

Ochelari numai cu sticlă fină de cristal dela 40 cr. până la 14 fl., de oțel, nikel, double și aur.

Comandele din afară indicând numărul sau trimițând sticla cea veche se execută bine și repede în mod specialist.

Lorgnete, ochianuri de câmp 4 fl. 50 cr. — 13 fl., foarte fine achromatice.

Reparaturi de oroloage și obiecte optice se execută în modul cel mai conștientos, bine și ieftin.

Mărfuri neconvenabile se schimbă în decurs de opt zile sau la cerere se înapoează banii. Împachetarea se compută în
prețul speselor proprii, la comande de oroloage cu pendul rugăm a se alătura 5 fl.

Oroloage de buzunar dela 2 fl. 50 cr., până la specialitatea cea mai excelentă am de tot soiul în deposit, de aur, de
argint, nikel, albe și de goldin. (Un orologiu goldin cu capac dublu, cu căsulie foarte frumos gravată 6 fl.)

Rugându-mă pentru comande cât de multe, semnez cu toată stima

IULIU ERŐS,

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3

[3] 21—52

Pentru oroloage noue și reparaturi garanție cinstită de 2 ani!

Numai fabricatele cele mai fine, serviciul cel mai solid și conștientos!!!